

Qorti tal-Appell Kriminali

Onor. Imhalled Giovanni M Grixti LL.M., LL.D

Appell Nru. 274/2021

Il-Pulizija

(Spettur Karl Roberts)

vs

Mohamed Omar Adam

Seduta tat-28 t'Ottubru, 2021

Il-Qorti;

Rat l-imputazzjoni dedotta kontra Omar Adam, mwieled nhar l-01/02/1995 gewwa Somalia ta' Nazzjonalita' Somala, iben Ahammad u Jamila detentur tan-numru tal-Karta tal-identita' Maltija bin-numru 0112463A quddiem il-Qorti tal-Magistrati bhala Qorti Istrutturja, talli;

1. Fl-20 ta' Lulju 2021 u/jew fix-xhur ta' qabel f'dawn il-Gzejjer Malta, bil-hsieb illi jaghmel xi qliegh li jkun, ghen, assista, ta parir jew habbrek biex persuni ohra jidhlu jew jaghmlu tentattiv biex jidhlu minn Malta bi ksur tal-ligijiet ta' Malta, jew li sew f'Malta sew barra minn Malta kkongura f'dak is-sens ma' xi persuni ohra, u dan bi ksur tal-Kap 9 art 337A tal-ligijiet ta' Malta;
2. U aktar talli fl-istess perjodu lok u cirkostanzi ghen jew assista lil xi persuna biex tinsel l-art jew tittanta tinsel l-art f'Malta, jew li toqghod gewwa Malta, kontra d-disposizzjonijiet ta' dan l-Att, jew lil xi persuna biex tinsel l-art jew tittanta tinsel l-art jew li toqghod gewwa, jew li titlaq minn xi Stat iehor bi ksur tal-ligi dwar id-dhul, ir-residenza u l-hrug ta' dak l-Istat, jew tahbi jew taghti kenn lil xi persuna li tkun taf, jew ikollha tassew ghax-tahseb li tkun qieghda f'Malta kontra d-disposizzjonijiet ta' dan l-Att bi ksur tal-Kap 217 art 32 (A) tal-Ligijiet ta' Malta;
3. U aktar fl-istess perjodu, lok u cirkostanzi, sabiex jikseb xi vantagg jew beneficcju, ghalih inniffsu jew ghal haddiehor, f'xi dokument mahsub ghal xi awtorita' pubblika, xjentement ghamel dikjarazzjoni jew stqarrija falza, jew ta taghrif falz u dana bi ksur ta' l-artikolu 188 (1) tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta;
4. U aktar fl-istess perjodu lok u cirkostanzi, iddenunzja lill-Awtoritajiet rispettivi u cioe lil Pulizija ta' Malta reat liema reat jaf li ma sarx inkella bil-qerq holoq tracci ta' reat b'mod li jistghu jinbdew proceduri kriminali sabiex jizguraw li dak ir-

reat kien sar u dana bi ksur ta' l-artikolu 110(2) tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta;

Il-Qorti intalbet li f'kaz ta' htija tikkundanna lill-imputat ghal hlas ta' spejjez li jkollhom x'jaqsmu mal-hatra ta' esperti jew periti fil-proceduri hekk kif ikkontemplat fl-Artikolu 533 tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta;

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali, tas-27 ta' Lulju, 2021 li biha sabet lill-Mohamed Omar Adam hati tal-imputazzjonijiet dedotti kontra tieghu u kkundannatu ghal piena komplessiva ta' tlett (3) snin prigunerija;

Rat ir-rikors tal-appell ta' Mohamed Omar Adam tal-11 t'Awissu, 2021 li bih talab lil din il-Qorti **tirrifirma** tas-sentenza appellata billi **tikkonfermaha** f'dik il-parti li biha sabitu hati izda **thassarha** in kwantu l-piena inflitta u minflok timponi piena aktar ekwa u gusta;

Rat l-atti processwali;

Semghet lill-partijiet;

Rat il-fedina penali aggornata tal-imputat esebita mill-prosekuzzjoni fuq ordni tal-Qorti;

Ikkunsidrat:

1. Illi dan huwa appell limitat għall-piena erogata mill-ewwel Qorti bil-gravam li din hija wahda eccessiva;

2. Illi fil-mori tal-appell, l-appellant ssollewa l-eccezzjoni ta' nullita' aktar tard kwalifikata bhala l-inezegwibilita' tas-sentenza peress illi l-karta tal-identita' tieghu mhix dik indikata fil-proceduri;

3. Illi ukoll fil-mori, l-Qorti *ex officio* issollewat il-possibbli nullita' tal-proceduri stante li l-appellant tressaq quddiem il-Qorti tal-Magistrati mill-Ufficjal Principali tal-Imigrazzjoni u mhux mill-Pulizija, ghaliex skond sentenza ta' din il-Qorti aktar kmieni dan ix-xahar l-Ufficjal Principali tal-Imigrazzjoni ma ghandu ebda poter biex jagixxi ta' prosekutur, la fi kwistjonijiet tal-Kapitolu 217 u lanqas taht il-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta;

4. Illi fil-fehma tal-Qorti l-eccezzjoni minnha sollevata *martē proprio* ghandha tkun deciza qabel dik sollevata mill-appellant u ghalhekk ser titratta dwarha minnufih;

5. Jibda biex jinghad illi l-imputat tressaq quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti Istrutturja sabiex iwiegeb għall-allegat ksur ta' provvedimenti tal-ligi f'zewg Kapitoli tal-ligijiet ta' Malta, dawk taht il-Kapitolu 217 u dawk taht il-Kapitolu 9. Għal dan il-ghan, kif jemergi mill-ewwel fol tal-atti processwali, huwa tressaq mill-Ufficjal Principali ta' l-Imigrazzjoni (Spettur Karl Roberts). Wara ammissjoni, l-Qorti Istrutturja kkonvertiet ruhha f'Qorti ta' Gudikatura Kriminali fit-termini tal-artikolu 392A tal-Kodici Kriminali u erogat is-sentenza appellata;

6. Issa, ir-raguni ghaliex din il-Qorti issollewat hi stess l-possibbli nullita' tal-proceduri u tat l-opportunita' lill-partijiet sabiex jaghmlu sottomissjonijiet in rigward, hi li l-Ufficjal Principali tal-Imigrazzjoni ma ghandu l-ebda setgha li jagixxi ta' prosekutur la taht l-Att tal-Imigrazzjoni Kapitolu 217 wisq anqas taht il-Kodici Kriminali Kapitolu 9;

7. Il-Kapitolu 217, l-Att Dwar l-Imigrazzjoni, jipprovdi ghal-hatra ta' Ufficjal Principali tal-Imigrazzjoni li skond l-artikolu 3 subinciz (2) tieghu **“L-Ufficial Principali tal-Imigrazzjoni jkollu dawk is-setghat u dmirijiet kif jigu moghtija lilu jew imposti fuqu b'dan jew skont dan l-Att jew kif jigi preskritt biex jithaddem dan l-Att”**. Kwantu l-hatra tal-Ufficjal Principali, is-subartikolu (1) tal-artikolu 3 jipprovdi li dan ghandu jkun nominat mill-Prim Ministru b'avviz fil-Gazzetta tal-Gvern;

8. Illi inoltre, l-artikolu 3 subartikolu (3) tal-dan il-Kapitolu jipprovdi illi:

L-Ufficjal Principali tal-Imigrazzjoni jista' jawtorizza bil-miktub lil xi ufficjal pubbliku li jezercita, jew jaqdi f'ismu kwalunkwe setghat (minbarra s-setgha moghtija b'dan is-subartikolu) jew dmirijiet skont dan l-Att jew regolamenti maghmula bis-sahha tieghu.

9. Issa, din il-Qorti taghmel referenza ghas-sentenza taghha tas-27 ta' Settembru, 2021 fl-ismijiet Il-Pulizija (Spettur Hubert Gerada) vs Hamid Afou – App Krim 279/2021 fejn irrizulta illi l-unika nomina maghmula mill-Prim Ministru skond l-artikolu 3(1) tal-Kap 217 saret permezz ta' Notifikazzjoni fil-Gazzetta tal-

Gvern tat-22 ta' Settembru fis-sena 1970. Inoltre l-Kummissarju tal-Pulizija prezenti, s-Sur Angelo Gafa' bhala Principal Immigration Officer fit-termini tal-3 (3) u(4) tal-Kapitolu 217 ddelega l-funzjoni tieghu lill **“all Police and civilian Immigration Officers stationed at or on temporary attachment at Immigration and International Relations Branch of the Malta Police to exercise and perform on my behalf, all powers and duties vested in me by the aforementioned Act and by any regulations made thereunder”**. Il-Qorti qed tiehu *judicial notice* ta' dawn il-fatti li huma pubblici u mgharufa permezz tas-sentenza appena citata. Ghal kompletezza tal-kwadru, l-Qorti qed tiehu konjizzjoni ukoll tan-Notifikazzjoni tal-Gvern numru 1341 mahruga fil-Gazzetta tal-Gvern tat-12 t'Ottubru, 2021 u li ghaliha ghamel referenza l-Avukat mill-Ufficju tal-Avukat Generali fis-sottomissjonijiet tieghu li tghid hekk:

Il-Prim Ministru jgharraf illi n-nomina tal-Kummissarju tal-Pulizija bhala Ufficjal Principali tal-Imigrazzjoni skond in-Notifikazzjoni tal-Gvern numru 700 tat-22 ta' Settembru, 1970, se tibqa' valida u li din in-nomina prezentament tirreferi ghall-Kummissarju tal-Pulizija odjern, is-Sur Angelo Gafa'.

10. Fil-fehma tal-Qorti dan ma jbidel xejn mill-effetti tas-sentenza citata b'dan illi l-istess konkluzzjonijiet huma applikabbli hawn ukoll. Dan ghaliex il-proceduri in disamina huma istitwiti minn **L-Ufficjal Principali ta' l-Imigrazzjoni (L-Ispettur Karl Roberts) kontra Mohamed Omar Adam**. Wara li l-Ufficjal Principali tal-Imigrazzjoni ressaq lill-imputat b'arrest quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti Istrutturja, l-atti minn hemm 'l quddiem jindikaw bhala okkju **l-Pulizija (Spettur Karl**

Roberts) vs Mohamed Omar Adam. Minkejja dan, izda, l-Pulizija qatt ma pprezentat proceduri kontra l-imputat appellant;

11. Ezami tal-Kapitolu 217 juri b'mod inkonfutabbli illi l-Ufficjal Principali tal-Imigrazzjoni ma ghandux il-poter li jmexxi hu l-prosekuzzjoni anke jekk jahbat li ghandu l-kariga ta' Spettur tal-Pulizija u f'dan il-kaz l-istess poteri moghtija lill-Kummissarju tal-Pulizija fil-vesti tieghu *qua* Ufficjal Principali tal-Imigrazzjoni. Dan il-poter irid ikun rizultat ta' azzjoni pozittiva emergenti mill-Att jew minn xi ligi ohra. Huwa inutili li l-Avukat Generali jargumenta illi l-proviso tal-artikolu 32 tal-Kap 217 jipprovdi li l-Ufficjal Principali tal-Imigrazzjoni jista' jiddeciedi li ma jistitwixxi l-ebda proceduri ghaliex l-awtorita' tal-prosekuzzjoni ma tistax tkun inferita' izda trid tkun dikjarata fil-ligi fi kliem car;

12. Illi ghalhekk kwantu l-Kapitolu 217 meta 'il-ksur tad-disposizzjonijiet taghhom jammonta ghar-reat ma tista ssir ebda prosekuzzjoni kontra persuna jekk mhux mill-Pulizija la darba ma hemmx dan il-*vires* moghti mil-ligi. Huwa principju assodat illi l-ligi *ubi voluit dixit* u la darba dan il-*vires* mhux espressament provdut fil-ligi li hi ligi specjali, allura l-Ufficjal Principali tal-Imigrazzjoni ma jistax jagixxi ta' prosekutur f'isem il-pajjiz anke jekk ghandu s-setgha tal-arrest tas-suspettat emergenti minn dan l-istess Kapitolu. Dik il-funzjoni irid bilfors ihalliha f'idejn l-awtorita' tal-Pulizija ta' Malta;

13. Illi l-artikolu 4 (1) tal-Kodici Kriminali jipprovdi illi:

4 (1) L-azzjoni kriminali hija essenzjalment pubblika, u tmiss lill-Istat u titmexxa fl-isem tar-Repubblika ta' Malta bil-mezz

tal-Pulizija Ezekuttiva jew tal-Avukat Generali, kif ikun il-kaz, skond il-ligi.

Dan ifisser illi meta f'Kapitolu tal-ligijiet ta' Malta, azzjoni jew ommissjoni tkun klassifikata bhala reat, sakemm ma jkunx provdut mod iehor, dak ir-reat ikun prosegwibbli biss mill-Pulizija Ezekuttiva jew mill-Avukat Generali skond il-kaz. Ezempju ta' dan hu dak li hemm provdut fl-artikolu 38(5) tal-Kap 424 li jipprovdi hekk:

38(5) kull procedimenti msemija fis-subartikolu ta' qabel dan, l-Ufficjal Ezekuttiv Ewlieni jew kull ufficjal delegat mill-imsemmi Ufficjal Ezekuttiv Ewlieni, jista' jezamina jew jikkontro-ezamina x-xhieda, jipproduci provi, jaghmel sottomissjonijiet biex isostni l-akkuza u b'mod generali jmexxi l-prosekuzzjoni f'isem il-Pulizija, u d-dikjarazzjoni bil-gurament tal-ufficjal li huwa gie hekk delegat ghal dak il-għan għandha tkun prova konkluziva ta'dak il-fatt.

14. Illi ghalhekk il-mistoqsija, min hu responsabbli mit-tmexxija tal-prosekuzzjoni fil-kwistjonijiet hawn kolpiti f'allegazzjonijiet kontra d-disposizzjonijiet tal-kapitolu 217 tal-ligijiet ta' Malta hija *res ipsa loquitur* u daqstant iehor ir-risposta, jigifieri il-Pulizija Ezekuttiva. U f'dan il-kaz, il-prosekuzzjoni tmexxiet mill-Ufficjal Principali tal-Imigrazzjoni li ma kellu l-ebda poter jaghmel dan;

15. Ifisser dan illi anke jekk l-Ufficjal Principali tal-Imigrazzjoni huwa Spettur tal-Pulizija u li dan qed jagixxi f'isem il-Kummissarju tal-Pulizija fil-vesti tieghu izda tal-Ufficjal Principali tal-Imigrazzjoni ma taghmel l-ebda differenza ghal-kwistjoni hawn skrutinata la darba l-prosekuzzjoni tmexxiet mill-

Ufficjal Principali tal-Imigrazzjoni u mhux mill-Pulizija. Dan japplika ugwalment ghar-reati l-oħra li tagħhom kien processat l-appellant fl-allegat ksur tal-provvedimenti tal-Kodici Kriminali għaliex l-Ufficjal Principali tal-Imigrazzjoni ma għandu l-ebda awtorita' biex iressaq persuni quddiem il-Qorti ta' Gurisdizzjoni Kriminali għall-ksur ta' xi disposizzjoni tal-Kodici Kriminali;

16. Illi għalhekk, l-proceduri mnedija kontra l-appellant huma irriti u nulli u konsegwentement, filwaqt illi tastjeni milli tiehu konjizzjoni tal-eccezzjoni ta' nullita' sollevata mill-appellant, tiddisponi minn dan l-appell billi thassar is-sentenza appellata u tillibera lill-appellant minn kull htija u piena.